Lietas Nr. 11520085815
Lietas arhīva Nr. K33-0226-16/9

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 18.aprīlī

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška
ar sekretāri /pers. A/,
piedaloties prokurorei A.Divakovai,
aizstāvim /aizstāvis/
atklātā tiesas sēdē izskatīja krimināllietu, kurā **/pers. B/** (turpmāk – Apsūdzētais), personas kods /personas kods/, apsūdzēts pēc Krimināllikuma 312.panta, un tiesas izmeklēšanā

k o n s t a t ē j a:

Apsūdzētais izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas, un proti:

Apsūdzētais, būdams ar 2015.gada 25.jūnija Rīgas rajona tiesas spriedumu, kas stājies spēkā 2015.gada 7.jūlijā, atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 262.panta otrajā daļā un sodīts ar piespiedu darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 4 mēnešiem, neskatoties uz minēto apstākli, tas ir, uz to, ka viņam ar tiesas spriedumu ir atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, ļaunprātīgi izvairoties no tiesas piespriestā tiesību ierobežošanas soda izciešanas, 2015.gada 31.oktobrī ap plkst.07.20, pārkāpjot Ministru kabineta 2004.gada 29.jūnija noteikumu Nr.571 „Ceļu satiksmes noteikumu" (turpmāk - CSN) 39.4.punktu, tas ir, bez atbilstošas kategorijas transportlīdzekļu vadīšanas tiesībām, vadīja automašīnu /TL marka/, ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/, Inčukalna novadā, Inčukalnā, pa Atmodas ielu, no Smilšu ielas līdz autoceļam P10 Inčukalns-Ropaži-Ikšķile, kur šī autoceļa P10 2.kilometrā tika apturēts.

Tādējādi Apsūdzētais izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā.

Tiesas sēdē Apsūdzētais savu vainu atzina pilnībā un piekrita neveikt pierādījumu pārbaudi, paskaidrojot, ka ir saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas būtība un procesuālās sekas.

Sakarā ar to, ka Apsūdzētais atzina sevi par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā par kuru Apsūdzētais ir saukts pie kriminālatbildības un nodots tiesai, un lietas materiālu pārbaudes rezultātā iegūta pārliecība, ka tie apstiprina Apsūdzētā vainu, prokurore, aizstāvis neiebilst pret pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu, saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu tiesas sēdē pieņemts lēmums tiesas izmeklēšanā neizdarīt pierādījumu pārbaudi par Apsūdzētā vainu.

Nosakot Apsūdzētajam sodu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās un trešās daļas nosacījumiem, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, vainīgā personību un atbildību mīkstinošus un pastiprinošus apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu Apsūdzētais izdarījis noziedzīgu nodarījumu, kas pieskaitāms pie mazāk smagiem noziegumiem.

Izvērtējot Apsūdzētā personību noskaidrots, ka viņam apgādībā viena persona, strādā, ir pastāvīga dzīvesvieta, no darba vietas raksturots pozitīvi (lietas 55.-56.lapa), agrāk kriminālī sodīts – 2015.gada 25.jūnijā Rīgas rajona tiesā pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas ar piespiedu darbu uz 120 stundām, atņemot transportlīdzekļa vadīšanas tiesības uz 2 gadiem 4 mēnešiem. Spriedums stājies spēkā 2015.gada 7.jūlijā. Piespiedu darbs atstrādāts 2015.gada 18.augustā (lietas 7.-8., 32-33., 48.lapa).

Aizstāvis ņemot vērā Apsūdzētā personību un emocionālo spriedzi lūdza piemērot Krimināllikuma 58.pantu un atbrīvot Apsūdzēto no kriminālatbildības, jo ar noziedzīgo nodarījumu nav radīts tāds kaitējums, lai vajadzētu piespriest kriminālsodu, kā arī norādīja, ka neilgi pirms noziedzīga nodarījuma izdarīšanas Apsūdzētajam nomirusi māte un onkulis, divu tuvo cilvēku nāve Apsūdzētajam radījusi emocionālu spriedzi, kas, savukārt, izraisīja orientēšanās traucējumus Apsūdzētā darbībās. Apsūdzētais sapratis, ka nedrīkst vadīt transportlīdzekli, bet vēlējies braukt uz kapiem.

Kā arī aizstāvis lūdza neatzīt par Apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli to, ka noziedzīgs nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu, ņemot vērā Apsūdzētā personību un visus apstākļus par to kā viņš ir izdarījis noziegumu.

Izvērtējot aizstāvja lūgumu, tiesa atzīst, ka nav likumīga pamata atbrīvot Apsūdzēto no kriminālatbildības un soda sekojošu iemeslu dēļ.

Krimināllikuma 58.panta pirmā daļa nosaka, ka no kriminālatbildības var atbrīvot personu, kas izdarījusi noziedzīgu nodarījumu, kuram gan ir šajā likumā paredzētā nodarījuma pazīmes, bet ar kuru nav radīts tāds kaitējums, lai vajadzētu piespriest kriminālsodu.

Tiesa norāda, ka aizstāvja paustā informācija par Apsūdzētā personību tiek ņemta vērā pie soda noteikšanas, bet nav pamata viņa atbrīvošanai no kriminālatbildības.

Tiesa ņem vērā to, ka Apsūdzētais 2014.gada 16.janvārī saukts pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{15}panta ceturtās daļas, tas ir par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, un par minēto administratīvo pārkāpumu sodīts ar administratīvo arestu, naudas sodu un transportlīdzekļa vadīšanas tiesību atņemšanu uz 4 gadiem (lietas 32.lapa).

2014.gada 20.oktobrī Apsūdzētais vadīja transportlīdzekli alkohola ietekmē un bez transportlīdzekļa vadīšanas tiesībām, kuras ir atņemtas, par ko sodīts ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 25.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 262.panta otrās daļas (lietas 7.-8.lapa).

Tāpat Apsūdzētais 2015.gada 31.oktobrī vadīja transportlīdzekli, laikā, kad viņam ar tiesas spriedumu ir atņemtas transportlīdzekļa vadīšanas tiesības, ar ko izvairījās no tiesību ierobežošanas soda izciešanas un tiek apsūdzēts šajā lietā pēc Krimināllikuma 312.panta.

No minētā secināms, ka laikā, kad Apsūdzētajam bija jāizcieš sods pēc Rīgas rajona tiesas 2015.gada 25.jūnija sprieduma, viņš izdarīja šo noziedzīgo nodarījumu, kas norāda uz to, ka iepriekšējais sods nav atturējis Apsūdzēto no jauna noziegumu izdarīšanas.

Fakts, ka Apsūdzētais 2015.gada 31.oktobrī braucis uz kapiem un, ka divu tuvo cilvēku nāve Apsūdzētajam radījusi emocionālu spriedzi, nevar būt pamatā tam, lai atbrīvotu viņu no kriminālatbildības, jo Apsūdzētais apzinājās savas darbības kaitīgumu, paredzēja, ka ar savām darbībām pārkāpj

gan tiesas noteikto ierobežojumu, gan CSN 39.4.punktu (tiešs nodoms).

Lai arī ar noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā nav radīts būtisks kaitējums, ir vispārzināms fakts, ka kaitējums tiek radīts ar katru noziedzīgu nodarījumu, turklāt tas vienmēr ir lielāks nekā citu tiesībpārkāpumu izdarīšanas gadījumā. Lai apsūdzēto atbrīvotu no pienākuma tikt tiesātam un pakļautam tiesas noteiktam piespiedu līdzeklim – sodam, līdz lietas izskatīšanai tiesā jau ir jābūt sasniegtiem ne tikai speciālās prevencijas uzdevumiem, bet arī ģenerālās prevencijas uzdevumiem – panākt, lai citas personas neizdarītu šādus noziedzīgus nodarījumus, jo katrs noziedzīgs nodarījums galvenokārt ir jāuztver nevis kā spontāns uzvedības akts, bet gan kā likumsakarīga rīcība, kurā nodoms izdarīt noziegumu izkristalizējas uz konkrētās situācijas apstākļiem.

Noziedzīgu nodarījumu recidīva jēdzienu likumdevējs ir definējis Krimināllikuma 27.pantā, skaidrojot to noziedzīgo nodarījumu daudzējādības kontekstā. Noziedzīgu nodarījumu recidīvs konstatējams, ja par tīša noziedzīga nodarījuma izdarīšanu sodītā persona tīši ir izdarījusi jaunu noziedzīgu nodarījumu. Plašā nozīmē noziedzīgo nodarījumu recidīvs ir personas atgriešanās pie noziedzīgas uzvedības.

Ievērojot Krimināllikuma 312.panta konstrukciju, par šo noziedzīgo nodarījumu var sodīt tikai recidīvistus, tāpēc tiesa nesaskata pamatu Apsūdzētajam nepiemērot Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktā paredzēto atbildību pastiprinošo apstākli, jo noziedzīgu nodarījumu Apsūdzētais izdarīja nedzēstas sodāmības laikā.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu, par Apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par Apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu.

Ņemot vērā Krimināllikuma 35.panta nosacījumus par soda mērķi - aizsargāt sabiedrisko drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializētu sodīto personu, kā arī panākt, lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgu nodarījumu izdarīšanas, izvērtējot visus Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā minētos apstākļus, tiesa atzīst, ka Apsūdzētā labošana un soda mērķa sasniegšana iespējama piemērojot sodu – piespiedu darbu.

Nosakot soda mēru, tiesa ņem vērā to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts esot vienam atbildību mīkstinošam apstāklim un esot vienam atbildību pastiprinošam apstāklim.

Tā kā Apsūdzētais nav pilnībā izcietis papildsodu, kas noteikts ar Rīgas rajona tiesas 2015.gada 25.jūnija spriedumu, galīgais sods viņam nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu - nosakāmajam sodam pilnīgi pievienojot neizciesto papildsodu.

2015.gada 4.novembrī Apsūdzētajam piemērots drošības līdzeklis – uzturēšanās noteiktā vietā un papildus drošības līdzeklis – aizliegums izbraukt no valsts (lietas 21.lapa).

Tiesa atzīst, ka piemēroto drošības līdzekli un papildus drošības līdzekli grozīt vai atcelt nav pamata, jo tiesai ir pamats uzskatīt, ka Apsūdzētais varētu izvairīties no sprieduma izpildes.

Procesuālo izdevumu lietā nav.

Lietisko pierādījumu lietā nav.

Apsūdzētā mantai arests nav uzlikts.

Pamatojoties uz iepriekš minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 23., 321.[1], 339., 511., 523., 524., 527.- 530., 550. pantu tiesa

n o s p r i e d a:

/pers. B/, personas kods /personas kods/, atzīt par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 312.pantā un sodīt ar piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām.

Saskaņā ar Krimināllikuma 51.pantu, noteiktajam sodam pilnīgi pievienojot papildsodu, kas nav izciests pēc Rīgas rajona tiesas 2015.gada 25.jūnija sprieduma, galīgo sodu noteikt – piespiedu darbu uz 140 (viens simts četrdesmit) stundām, atņemot transporta līdzekļa vadīšanas tiesības uz 1 (vienu) gadu 7 (septiņiem) mēnešiem 19 (deviņpadsmit) dienām.

Drošības līdzekli – uzturēšanos noteiktā vietā un papildus drošības līdzekli – aizliegumu izbraukt no valsts, atstāt negrozītus līdz sprieduma spēkā stāšanās dienai.

Spriedumu var pārsūdzēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijā saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta ceturto daļu tikai daļā par tiesas piespriesto sodu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem, iesniedzot apelācijas sūdzību vai protestu Rīgas rajona tiesā.

Pilns spriedums tiks sastādīts un pieejams 2016.gada 22.aprīlī.

Rīgas rajona tiesas tiesnese I.Naruška